

**2025 M. LIEPOS – RUGSĖJO MĖN.
AKTUALIOS TEISMŲ PRAKTIKOS
PRAMONINĖS NUOSAVYBĖS SRITYJE
APŽVALGA**

1. LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ PRAKTIKOS APŽVALGA

1.1. Lietuvos apeliacinio teismo (LApT) praktikos apžvalga

Lietuvos apeliacinio teismo 2025 m. liepos 10 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2A-302-516/2025 dėl Vilniaus apygardos teismo 2025 m. vasario 27 d. sprendimo civilinėje byloje pagal ieškovės Italijos įmonės Perfetti Van Melle s.p.a. ieškinį atsakovei uždarajai akcinei bendrovei „Greita upė“ dėl prekių ženklo savininko teisių gynimo ir žalos atlyginimo.

Ieškovė Italijos įmonė Perfetti Van Melle s.p.a. kreipėsi į teismą, prašydama uždrausti atsakovei UAB „Greita upė“ vykdyti prekybą gazuotais gaiviaisiais gėrimais, pažymėtais Europos Sąjungos prekių ženklais „CHUPA CHUPS“ kurie į Europos Sąjungos rinką yra išleisti ne ieškovės sutikimu arba neturint ieškovės sutikimo, uždraudžiant tokias prekes importuoti į Lietuvos Respubliką, jas siūlyti, išleisti į Europos Sąjungos rinką, tuo tikslu sandėliuoti ir kitaip platinti; įpareigoti atsakovę savo lėšomis sunaikinti visus atsakovės turimus ir (ar) tretiesiems asmenims perduotus gazuotus gėrimus; priteisti iš atsakovės ieškovei 30 037,65 Eur turtinės žalos atlyginimą.

Ieškovė nurodė, kad yra daugiau kaip 350 registruotų prekių ženklų su žodiniu elementu „CHUPA CHUPS“ savininkė ir išimtinių teisių turėtoja. Ieškovė sužinojo, kad atsakovė Lietuvos Respublikos teritorijoje platina gaiviuosius gėrimus, pažymėtus „CHUPA CHUPS“ prekių ženklais. Atsižvelgdama į tai, kad atsakovė nėra ieškovės produkcijos platinimo sistemos dalis, ieškovė inicijavo bandomuosius šių prekių pirkimus. Viename iš didžiųjų Lietuvoje veikiančių mažmeninės prekybos tinklų ieškovė įsigijo apelsinų, vynuogių ir braškių–grietinėlės skonio gazuotus gaiviuosius gėrimus „CHUPA CHUPS“. Patikrinus prekių ženklinimo informaciją, paaiškėjo, kad atsakovės platinami gaivieji gėrimai yra pagaminti Pietų Korėjoje ir nėra bei niekada nebuvo skirti Europos Sąjungos rinkai.

Ieškovė laikėsi pozicijos, kad atsakovės platinamos „CHUPA CHUPS“ prekių ženklais pažymėtos prekės neteisėtai išleistos į Europos Sąjungos rinką, todėl atsakovės vykdomas paralelinis šių prekių importas pažeidžia ieškovės, kaip prekių ženklų grupės savininkės, intelektinės nuosavybės teises ir leidžia ieškovei įgyvendinti pažeistų teisių gynimo priemones bei prieštarauti tolesniam prekių komercializavimui.

Vilniaus apygardos teismas sprendimu ieškinį patenkino iš dalies – uždraudė atsakovei vykdyti prekybą gazuotais gaiviaisiais gėrimais, pažymėtais Europos Sąjungos prekių ženklais „CHUPA CHUPS“ kurie į Europos Sąjungos rinką yra išleisti ne ieškovės sutikimu arba neturint ieškovės sutikimo, uždraudžiant tokias prekes importuoti į Lietuvos Respubliką, jas siūlyti, išleisti į Europos Sąjungos rinką, tuo tikslu sandėliuoti ir kitaip platinti, priteisė iš atsakovės ieškovei 20 000 Eur žalos atlyginimą. Kitą ieškinio dalį atmetė.

Išnagrinėjusi atsakovės apeliacinį skundą, LApT teisėjų kolegija pažymėjo, kad ieškovei laikantis pozicijos, kad ji nėra išleidusi į Europos Sąjungos rinką atsakovės platinamų gaiviųjų gėrimų „CHUPA CHUPS“ ir nėra davusi sutikimo tokiam išleidimui, atsakovė, kuri remiasi teisių pasibaigimu, turėjo įrodyti ir patį jų pasibaigimo faktą bei jo turinį, t. y. pateikti įrodymus, iš kurių būtų galima daryti nedviprasmišką išvadą, jog egzistavo prekių ženklo savininko sutikimas išleisti ginčo produktus, kuriais prekiauja atsakovė, į Europos Sąjungos rinką. Teisių pasibaigimą atsakovė įrodinėjo vieninteliu dokumentu, taip pat apeliaciniame skunde išsakė teiginius, kad ieškovė į bylą nepateikė licencinės sutarties tarp ieškovės ir Pietų Korėjos įmonės. LApT teisėjų kolegijos vertinimu, atsakovė nepagrįstai siekė įrodinėjimo našta perkelti ieškovei. Pirmosios instancijos teismas byloje tinkamai paskirstė įrodinėjimo našta esant ginčui dėl prekių ženklų savininko teisių pasibaigimo.

LApT teisėjų kolegija nesutiko su apeliacinio skundo argumentu, kad ieškovei į bylą nepateikus licencinės sutarties su Pietų Korėjos gamintoju Namyang Dairy.co.Ltd, kurioje būtų apibrėžtas prekių ženklų „CHUPA CHUPS“ naudojimas įvairiose rinkose ir atlyginimas už jo naudojimą, pirmosios instancijos teismas turėjo taikyti *contra spoliatorem* prezumpciją ir laikyti, jog prekės yra skirtos Europos Sąjungos rinkai, o ieškovė yra davusi sutikimą jas išleisti į Europos Sąjungos rinką. Nagrinėjamu atveju ieškovės pareikšto ieškinio dėl prekių ženklo savininko teisių gynimo pagrindą sudarė tai, kad, viena vertus, atsakovės platinami gaivieji gėrimai, pažymėti ieškovės prekių ženklais, į Europos Sąjungos rinką yra išleisti ne ieškovės sutikimu arba neturint ieškovės sutikimo, kita vertus, argumentuojant tuo, jog tik trims subjektams ieškovė yra davusi sutikimą vykdyti prekybą ieškovės prekių ženklais pažymėta produkcija. Taigi ieškovei tenkančią įrodinėjimo pareigą pastaroji įvykdė tinkamai.

LApT teisėjų kolegijos vertinimu, pripažinus, kad byloje neįrodytas nei prekių ženklų savininko teisių pasibaigimas, nei jo turinys, apeliacinio skundo argumentai dėl laisvo prekių judėjimo teisės, įtvirtintos Europos Sąjungos pirminėje teisėje, ribojimo yra nepagrįsti ir atmestini. Byloje esantys gaiviųjų gėrimų „CHUPA CHUPS“ pakuočių vaizdai, kuriuose matyti gaiviųjų gėrimų skardinių žymėjimas korėjietiškais rašmenimis (Hangul), taip pat etiketės, sudaro pagrindą prielaidai, kad atitinkami prekių vienetai buvo skirti Pietų Korėjos rinkai. LApT teisėjų kolegija konstatavo, kad prekių ženklų „CHUPA CHUPS“ savininkei prieštaraujant dėl tokių prekių (skirtų Pietų Korėjos rinkai) platinimo Europos Sąjungoje, o atsakovei, kuriai tenka įrodinėjimo pareiga (*onus probandi*) įrodyti priešingai, to nepadarius, bylą nagrinėjęs pirmosios instancijos teismas pagrįstai nusprendė dėl ieškovės teisių pažeidimo.

Pasisakydama dėl turtinės žalos atlyginimo dydžio (ne)pagrįstumo, LApT teisėjų kolegija sprendė, kad pirmosios instancijos teismo galimybės nustatyti konkretų ieškovės patirtų nuostolių dydį šioje byloje buvo labai ribotos, todėl teismas, nustatydamas ieškovei priteistiną žalos atlyginimo dydį, pagrįstai vadovavosi bendraisiais teisės principais bei, priešingai nei teigiama apeliaciniame skunde, atsižvelgė į atsakovės pateiktus įrodymus ir jų pagrindu sumažino ieškovei priteistiną žalos atlyginimą. Remdamasi išdėstytais argumentais LApT teisėjų kolegija sprendė, kad pirmosios instancijos teismo išvada padaryta teisingai aiškinant ir taikant materialiosios teisės normas, reglamentuojančias žalos atlyginimą, ir nenukrypstant nuo įrodymų vertinimo taisyklių.

Atsižvelgdama į visa tai, kad išdėstyta, LApT teisėjų kolegija konstatavo, kad apeliantė UAB „Greita upė“ nepagrindė skundžiamo sprendimo neteisėtumo ir (ar) nepagrįstumo, todėl jos apeliacinis skundas buvo atmestas kaip nepagrįstas ir Vilniaus apygardos teismo 2025 m. vasario 27 d. sprendimas paliktas nepakeistas.

Susipažinti su visa Lietuvos apeliacinio teismo nutartimi galima Lietuvos teismų informacinėje sistemoje (LITEKO) arba paspaudžiant [čia](#).

2. EUROPOS SAJUNGOS TEISINGUMO TEISMO PRAKTIKOS APŽVALGA

2.1. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) praktikos apžvalga

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2025 m. rugpjūčio 1 d. sprendimas byloje Nr. C-452/24 Lunapark Scandinavia Oy Ltd v. Hardeco Finland Oy dėl 2015 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/2436 valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti 10 straipsnio išaiškinimo.

Lunapark priklauso prekių ženklas DRACULA, kurio paraiška pateikta 2003 m. rugpjūčio 29 d. ir kuris įregistruotas 2009 m. rugpjūčio 14 d. saldumynams žymėti. Ji į Suomiją importuoja ir vietinei rinkai tiekia nurodytas prekes, kurių pakuotės pažymėtos žodiniu prekių ženklu DRACULA ir vaizdiniu žymeniu, vaizduojančiu Drakulos personažą.

Prieš Lunapark įregistruojant šį prekių ženklą, bendrovė Karkkimes Oy –Candyman Ltd importuodavo ir rinkai tiekdamas žymeniu Dracula pažymėtus saldumynus. Karkkimes neturėjo jokių dėl įregistravimo ar naudojimo įgytų išimtinių teisių į jos naudotus žymenis, ji taip pat nebuvo sudariusi susitarimo su Lunapark dėl teisės naudoti prekių ženklą DRACULA. 2019 m. spalio 31 d. bendrovė Hardeco įsigijo bendrovę Karkkimes ir tęsė jos veiklą. Taigi nuo 2019 m. lapkričio mėn. Hardeco pradėjo į Suomiją importuoti ir tiekti vietinei rinkai saldumynus pakuotėmis su užrašu „Dracula“ ir su Drakulos personažą vaizduojančiais vaizdiniais žymenimis.

Lunapark 2020 m. spalio 6 d. Suomijos ekonominių bylų teismui pareiškė ieškinį, kuriuo paprašė pripažinti, kad Hardeco veiksmai pažeidžia jos išimtinę teisę į prekių ženklą DRACULA, įpareigoti nutraukti šį pažeidimą ir atlyginti juo sukeltą žalą. Hardeco prašė ieškinį atmesti, be kita ko, teigdama, kad Lunapark, nesiėmusi veiksmų anksčiau, prarado teisę reikšti reikalavimus dėl prekių ženklo DRACULA pažeidimo. Hardeco teigė tik tęsianti ilgalaikę Karkkimes veiklą, kuriai Lunapark neprieštaravo.

Teismas atmetė Lunapark ieškinį. Teismo nuomone, Prekių ženklų įstatymo nuostatos dėl prekių ženklo savininko neveikimo pasekmių nagrinėjamu atveju netaikomos, nes Hardeco neturėjo išimtinės teisės į jos naudojamus žymenis. Tačiau, remiantis Suomijos privatinėje teisėje plačiai taikomu principu, ieškinys arba reikalavimas turi būti pareikštas per protingą terminą po to, kai jį reiškiantis asmuo sužinojo arba turėjo sužinoti apie faktus, kuriais grindžiamas jo reikalavimas. Nagrinėjamu atveju, teismo nuomone, Lunapark neveikimas tęsėsi per ilgai, todėl ji neteko teisės pareikšti Hardeco ieškinį dėl pažeidimo remdamasi prekių ženklo DRACULA suteikiamomis teisėmis.

Lunapark pateikė apeliacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam Korkein oikeus (Aukščiausiasis Teismas). Grįsdama apeliacinį skundą, Lunapark teigia, kad bendrasis privatinės teisės principas, kuriuo rėmėsi Ekonominių bylų teismas, nagrinėjamu atveju negali būti taikomas, nes dėl to, pažeidžiant Direktyvą 2015/2436, būtų apribota prekių ženklu jo savininkui suteikiama išimtinė teisė. Be to, Lunapark nurodė, kad ji bet kuriuo atveju per pagrįstą terminą sureagavo į Hardeco veiksmus ir ši negali remtis tuo, kad Lunapark nesiėmė veiksmų Karkkimes atžvilgiu. Savo ruožtu, Hardeco teigė, kad jokia šios direktyvos nuostata nekliudo nagrinėjamu atveju taikyti minėto bendrojo privatinės teisės principo ir pripažinti numatytų prekių ženklo savininko neveikimo pasekmių jo teisei uždrausti prekių ženklo naudojimą. Anot prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo, Teisingumo Teismo jurisprudencijoje dar nebuvo nagrinėtas klausimas, ar pagal Direktyvos 2015/2436 straipsnio 2 ir 3 dalis draudžiama taikyti tokį principą. Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kilo klausimas, ar prekių ženklo savininkas dėl savo neveikimo gali netekti teisės uždrausti trečiajam šaliai naudoti žymenį tokiu būdu, kuris kenkia arba gali pakenkti vienai iš prekių ženklo funkcijų, taip pat ir kitais atvejais nei Direktyvoje 2015/2436 numatytas teisės netekimas dėl neprieštaravimo.

Šiomis aplinkybėmis Aukščiausiasis teismas nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui prejudicinį klausimą:

Ar pagal Direktyvos 2015/2436 10 straipsnį draudžiama teisminiame ginče dėl prekių ženklo pažeidimo taikyti nacionalinės teisės principą, pagal kurį prekių ženklo savininkas net ir kitais nei šios direktyvos 18 straipsnio 1 dalyje ir 9 straipsnio 1 arba 2 dalyje numatytais atvejais gali netekti jos 10 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytos teisės uždrausti trečiajam asmeniui naudoti žymenį, kurio naudojimas

kenkia arba gali pakenkti vienai iš prekių ženklo funkcijų, dėl to, kad, žinodamas apie prekių ženklo naudojimą, per protingą terminą nepateikė prašymo uždrausti tokį naudojimą?

Į pateiktą klausimą ESTT atsakė taip:

2015 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/2436 valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti 10 straipsnis turi būti aiškinamas taip: pagal jį draudžiama taikyti bendrąjį nacionalinės teisės principą, numatantį, kad įregistruoto prekių ženklo savininkas netenka teisės uždrausti trečiajam asmeniui naudoti šiam prekių ženklui tapatų ar į jį panašų žymenį prekėms, tapačioms toms, kurioms tas prekių ženklas buvo įregistruotas, ar į jas panašioms, kitais nei šios direktyvos 18 straipsnio 1 dalyje, siejamoje su jos 9 straipsnio 1 arba 2 dalimis, numatytais atvejais.

Susipažinti su visu ESTT sprendimu galima ESTT interneto svetainėje arba paspaudžiant [čia](#).

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2025 m. rugpjūčio 1 d. sprendimas byloje Nr. C-76/24 PH v. Tradeinn Retail Services S.L. dėl 2015 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/2436 valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti 10 straipsnio 3 dalies b punkto išaiškinimo.

Ieškovui priklauso žodiniai ir vaizdiniai prekių ženklai, įregistruoti Vokietijos patentų ir prekių ženklų tarnyboje, be kita ko, prekių kategorijoje „nardymo aparatai, nardymo kostiumai, nardymo pirštinės, nardymo kaukės ir nardymo kvėpavimo aparatai“:

Ispanijoje įsisteigusi atsakovė savo administruojamoje interneto svetainėje www.scubastore.com ir prekybos platformoje www.amazon.de reklamavo ir siūlė pirkti nardymo įrangą su ieškovo prekių ženklais. Tam ji iš dalies naudojo prekių nuotraukas, kuriose buvo atvaizduotos prekės su ieškovo prekių ženklais. Be kitų prekių, atsakovė, naudodama ieškovo prekių ženklus, prekybos platformoje www.amazon.de reklamavo nardymo svarmenų maišelį, jį ieškovas nusipirko 2019 m. birželio 8 d. atlikdamas bandomąjį pirkimą. Nei ant pakuotės, nei ant pristatyto nardymo svarmenų maišelio nebuvo atspausinti ieškovo prekių ženklai. Ieškovas kreipėsi į teismą ir prašė uždrausti be prekių ženklų savininko sutikimo naudoti nagrinėjamus žymenis įrangai ženklinti vykdant komercinę veiklą Vokietijos Federacinėje Respublikoje, visų pirma žymėti jais nardymo įrangą, jos apipavidalinimo priemones arba pakuotę, siūlyti, gaminti, platinti arba kitaip išleisti į rinką šiais žymenimis pažymėtą nardymo įrangą, reklamuoti arba turėti ją nurodytais tikslais. Atsakovė pripažino ieškinio reikalavimą tiek, kiek ieškovas prašė teismo įpareigoti ją nustoti siūlyti arba reklamuoti nardymo įrangą naudojant jo prekių ženklus, taip pat tiek, kiek ieškovas prašė teismo – kiek tai susiję su šiais veiksmais – įpareigoti ją pateikti informaciją ir konstatuoti jos pareigą atlyginti žalą. Pirmos instancijos teismas sprendimu dėl pripažinimo nustatė atsakovei įpareigojimus tiek, kiek ji buvo pripažinusi savo veiksmus, ir priteisė ieškovui bylinėjimosi išlaidas. Kitų ieškinio reikalavimų teismas netenkino. Dėl šio sprendimo ieškovas padavė apeliacinį skundą; apeliacinis teismas įpareigojimą atsakovei nutraukti veiksmus papildė žodžiais „ir platinti arba pirmiau nurodytais tikslais turėti“. Kasaciniu skundu, kurį paduoti leido apeliacinis teismas, atsakovė prašo patvirtinti apeliacinio teismo sprendimą; ieškovas prašo atmesti kasacinį skundą. Aukščiausiojo teismo nuomone, ar kasacinis skundas bus tenkinamas, priklauso nuo Direktyvos (ES) 2015/2436 10 straipsnio 3 dalies b punkto išaiškinimo. Taigi prieš priimant sprendimą, byla buvo sustabdyta ir kreiptasi į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą.

Šiomis aplinkybėmis buvo nutarta sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

1. Ar nacionalinio prekių ženklo savininkas pagal Direktyvos (ES) 2015/2436 10 straipsnio 3 dalies b punktą gali reikalauti, kad asmeniui būtų uždrausta užsienyje turėti teises į prekių ženklą pažeidžiančias prekes siekiant tikslo jas siūlyti arba išleisti į rinką apsaugos šalyje?

2. Ar apibrėžiant sąvoką „turėjimas“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos (ES) 2015/2436 10 straipsnio 3 dalies b punktą, svarbi faktinės priegigos prie teises į prekių ženklą pažeidžiančių prekių galimybė, ar pakanka galimybės daryti poveikį asmeniui, kuris faktiškai turi priegią prie tų prekių?

Į pateiktus klausimus ESTT atsakė taip:

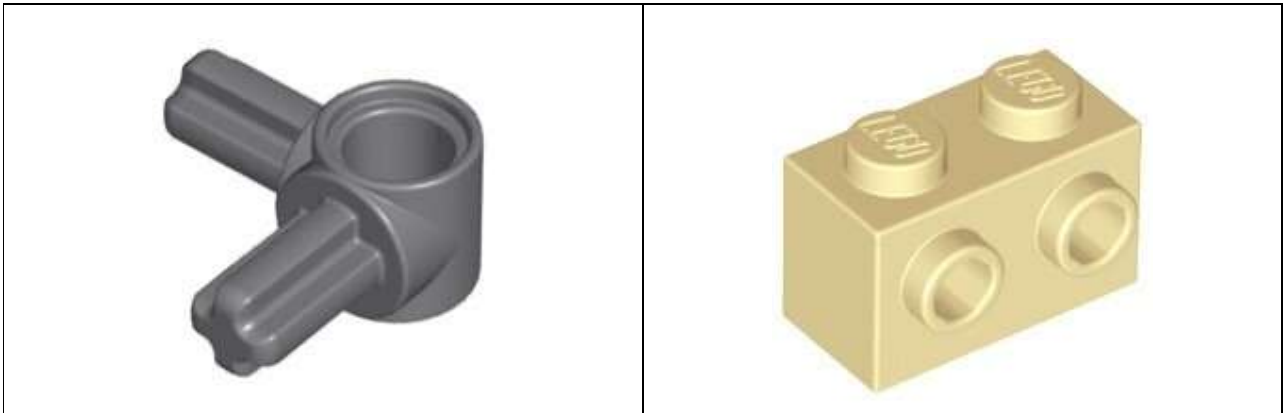
1. 2015 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/2436 valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti 10 straipsnio 3 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip: vienoje valstybėje narėje saugomo prekių ženklo savininkas gali trečiajam asmeniui uždrausti kitos valstybės narės teritorijoje direktyvos 10 straipsnio 2 dalyje numatytomis sąlygomis turėti žymeniu pažymėtas prekes turint tikslą siūlyti jas pirkti arba tiekti rinkai valstybėje narėje, kurioje šis prekių ženklas yra saugomas.

2. Direktyvos 2015/2436 10 straipsnio 3 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip: norint pripažinti, kad šios direktyvos 10 straipsnio 2 dalyje numatytas sąlygas atitinkančiu žymeniu pažymėtos prekės „sandėliuojamos“, kaip tai suprantama pagal pirmąją nuostatą, pakanka galimybės kontroliuoti ar daryti poveikį asmeniui, kuris tiesiogiai ir faktiškai valdo prekes.

Susipažinti su visu ESTT sprendimu galima ESTT interneto svetainėje arba paspaudžiant [čia](#).

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2025 m. rugsėjo 4 d. sprendimas byloje Nr. C-211/24 LEGO A/S v. Pozitív Energiaforrás Kft. dėl 2001 m. gruodžio 12 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 6/2002 dėl Bendrijos dizaino 8 straipsnio 3 dalies, 10 straipsnio ir 89 straipsnio 1 dalies išaiškinimo.

Ieškovė LEGO A/S yra dviejų Bendrijos dizainų savininkė. Dizaino Reg. Nr. 001950981–0001 dalykas yra žaislinio konstruktoriaus jungiamoji detalė, kurią sudaro cilindras su iškyšomis ir dvi skerspjūvio ašys, statmenos viena kitai ir cilindriui, sujungtos su pastaruoju cilindrinio pagrindu. Dizaino Reg. Nr. 002137190–0002 dalykas yra žaislinio konstruktoriaus jungiamoji detalė, kuri yra gerai žinomos 2x1 Lego kaladėlės modifikacija; vienoje jos pusėje yra 2x1 tuščiavidurės iškyšos:

Atsakovė ketino importuoti į Vengriją prekių ženklų „Qman“ pažymėtus žaislinius konstruktorius, sudarytus iš surenkamų plastikinių elementų, tarp kurių yra viena ar daugiau toliau pateiktoje iliustracijoje pavaizduotų kaladėlių:

Nacionalinė Vengrijos mokesčių ir maitų administracija nurodė taikyti atsakovės prekėms muitinės priežiūrą ir pradėjo dėl atsakovės veiksmų administracinio nusižengimo tyrimą, įtarusi pramoninės nuosavybės teisių pažeidimą. Remdamasis minėtais ieškovės dizainais ir tenkindamas jos 2022 m. birželio 22 d. prašymą, Vengrijos Aukščiausiasis Teismas, kaip galutinė instancija, nurodė sulaikyti atsakovės prekes. Tuomet ieškovė pareiškė atsakovei šį ieškinį dėl pažeidimo konstatavimo, juo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo prašo pripažinti, kad buvo pažeistos teisės į du dizainus, ir taikyti kitas su pažeidimu susijusias teises pasekmes.

Anot prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo, Lego dizainams taikoma Reglamento Nr. 6/2002 8 straipsnio 3 dalyje numatyta išimtis, nes jų paskirtis – leisti modulinėje sistemoje daug kartų sumontuoti arba sujungti vienas kitą pakeičiančius gaminius. Jo nuomone, pagal Reglamento Nr. 6/2002 8 straipsnio 3 dalį Bendrijos dizainui leidžiama suteikti apsaugą gaminio išvaizdos savybėms, kurias lemia tik jo techninė funkcija, ir tokio dizaino savininkui užtikrinti teises, lygiavertes toms, kurias paprastai suteikia patentas. Vis dėlto esant tokiai situacijai savininkas, remdamasis paskesniais Bendrijos dizainais, pripažintais baigus galioti patentui, kuriuo saugomas gaminy, gali užkirsti kelią konkurentams siūlyti gaminį, pasižymintį tam tikromis jo gaminio funkcinėmis savybėmis, arba riboti galimus techninius sprendinius. Beje, taip būtų Lego atveju: pagrindinėje byloje ši bendrovė remiasi apsauga, suteikta išimties tvarka dizainams, kuriuos saugo nustoję galioti patentai ir kurie buvo sukurti atliekant rutininius techninės koncepcijos darbus, nesutikdama su nagrinėjamų žaislų importu dėl to, kad juose yra detalių, kurias Fővárosi Ítéltábla (Sostinės regiono apeliacinis teismas) ir Kúria (Aukščiausiasis Teismas) pripažino nesudarantiomis informuotam vartotojui skirtingo bendro išpūdžio nei Lego dizainai.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikšiam teismui kilo klausimas, kokiais gebėjimais turi pasižymėti Reglamento Nr. 6/2002 10 straipsnyje nurodytas „informuotas vartotojas“, kai kalbama apie tokių dizainų jam daromo bendro išpūdžio vertinimą. Visų pirma, teismas norėtų sužinoti, ar šios sąvokos turiniu, išplaukiančiu, be kita ko, iš 2011 m. spalio 20 d. Sprendimo PepsiCo / Grupo Promer Mon Graphic (C-281/10 P), pagal kurį vartotojas nėra ekspertas ar specialistas, gebantis pastebėti galinčius egzistuoti minimalius dizainų, dėl kurių kilo ginčas, skirtumus, gali būti vadovaujamasi ir Reglamento Nr. 6/2002 8 straipsnio 3 dalies kontekste. Anot to teismo, neatmestina galimybė, kad, atsižvelgiant į Reglamento Nr. 6/2002 8 straipsnio 3 dalimi suteikiamos apsaugos išimtinį pobūdį, toks vartotojas turėtų būti laikomas turinčiu techninių žinių ir pastabumo bei analitinių gebėjimų, panašių į tuos, kuriems patentų teisėje teikiamas pirmumas, kai kalbama apie veiklos naujumą. Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad jeigu „informuoto vartotojo“ sąvoka Reglamento Nr. 6/2002 8 straipsnio 3 dalies tikslais neturėtų būti apibrėžiama, be kita ko, remiantis tokio vartotojo gebėjimu atsižvelgiant į jo technines žinias pastebėti dizainų, dėl kurių kilo ginčas, detales ir rasti minimalius galinčius egzistuoti jų skirtumus, dėl to tokie skirtumai galėtų būti laikomi neaptinkamais kalbant apie šių dizainų bendrą suvokimą, taigi juos saugantys Bendrijos dizainai faktiškai taptų neišvengiami.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikšiam teismui taip pat kilo klausimų dėl sąvokos „bendras išpūdis“ turinio; tą išpūdį informuotam vartotojui daro dizainas, kurio savybes lemia tik jo techninė funkcija ir kuriame nėra jokio grynai estetinio komponento. Šiuo atžvilgiu teismas mano, kad vizualinis tokio dizaino poveikis yra antraeilis, palyginti su jo funkcinėmis savybėmis. Tokių dizainų panašumai ir skirtumai būtų aptinkami ne vizualiu būdu ar remiantis vizualinio išpūdžio koncepcija, o pasitelkiant techninę analizę ir argumentaciją. Todėl galėtų būti tikslinga išplėsti sąvoką „bendras išpūdis“, kad ji apimtų ne tik dizaino išvaizdos vizualinį suvokimą, bet ir techninę eksperto nuomonę. Prašymu priimti prejudicinį sprendimą taip pat siekiama, kad būtų išaiškinta Reglamento Nr. 89 straipsnio 1 dalis, o konkrečiau – sąvokos „ypatingos priežastys“ turinys; tos priežastys leidžia Bendrijos dizainų teismui tinkamu atveju nepriimti minėtoje nuostatoje nurodytų nutarimų.

Šiomis aplinkybėmis buvo nutarta sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

1. Ar tokiu atveju, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kai savininkas pagal 2001 m. gruodžio 12 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 6/2002 dėl Bendrijos dizaino (toliau – Reglamentas) 8 straipsnio 3 dalį saugomu dizainu remiasi dėl vienos ar kelių atsakovo importuojamo žaislinio konstruktoriaus kaladėlių, atliekančių tokią pačią surinkimo funkciją, kaip ir saugomo ieškovo dizaino kaladėlės, Sąjungos teisė atitinka teismų praktika, kai, nustatydami ieškovo dizaino apsaugos apimtį pagal Reglamento 10 straipsnį, teismai:

– remiasi informuoto naudotojo, kuris apie dizaino ir gaminio funkciją turi techninių žinių, kurių galima tikėtis iš atitinkamos srities specialisto, koncepcija;

– informuotu naudotoju laiko asmenį, kuris ieškovo dizainui ir atsakovo gaminiui palyginti atlieka kruopštų, techninį ir metodinį tyrimą, ir

– preziūuoja, kad šis informuotas naudotojas savo bendrą įspūdį apie dizainą ir gaminį suformuoja pirmiausia kaip techninę nuomonę?

2. Jei pirmiau aprašytu atveju reikia daryti išvadą, kad ieškovo dizaino apsauga apima vieną ar kelias atsakovo importuojamo žaislinio konstruktoriaus detales, kurių vis dėlto yra mažai, palyginti su bendru konstravimo kaladėlių skaičiumi, ar su ES teise suderinama nacionalinio teismo diskrecija netenkinti prašymo uždrausti tolesnį žaislinių konstruktorių importą į šalį, atsižvelgiant į dalinį pažeidimo pobūdį, ribotą pažeidimo sunkumą ir mastą palyginti su bendru prekių kiekiu, taip pat į suinteresuotumą užtikrinti neribotą prekybą žaisliniais konstruktoriais, dėl kurių didžiosios dalies nekyla ginčo, laikant šiuos motyvus „ypatingomis priežastimis“, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 89 straipsnio 1 dalį?

Į pateiktus klausimus ESTT atsakė taip:

1. 2001 m. gruodžio 12 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 6/2002 dėl Bendrijos dizaino 10 straipsnis turi būti aiškinamas taip: dizaino pagal šio reglamento 8 straipsnio 3 dalį apsaugos apimtis turi būti vertinama atsižvelgiant į bendrą šio dizaino įspūdį informuotam vartotojui, kuris, nebūdamas dizaineris ar techninis ekspertas, yra susipažinęs su įvairiais atitinkamame sektoriuje esančiais dizainais, turi tam tikrų žinių apie detales, kurių paprastai būna šiuose dizainuose, ir dėl domėjimosi atitinkamais gaminiais pasižymi gana dideliu pastabumu, kai juos naudoja kaip modulinės sistemos, kurios dalis jie yra, elementus, o ne vartotojui, kuris turi tokių techninių žinių, kokių galima tikėtis iš specialisto, ir labai kruopščiai apžiūri atitinkamą dizainą, kurio bendras įspūdis iš principo grindžiamas techniniais aspektais.

2. Reglamento Nr. 6/2002 89 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip: šioje nuostatoje minimos „ypatingos priežastys“, leidžiančios Bendrijos dizainų teismui nepriimti vieno ar kelių toje nuostatoje nurodytų nutarimų, neapima aplinkybės, kad pažeidimas susijęs tik su tam tikromis modulinės sistemos detalėmis, kurių yra mažai palyginti su bendru žaislo detalių skaičiumi.

Susipažinti su visu ESTT sprendimu galima ESTT interneto svetainėje arba paspaudžiant [čia](#).

2.2. Atrinktų svarbiausių Europos Sąjungos Bendrojo Teismo (ESBT) bylų apžvalga

Europos Sąjungos Bendrojo Teismo 2025 m. liepos 2 d. sprendimas sujungtose bylose Nr. T-1103/23 ir T-1104/23 Ferrari v. Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO).

Nuo 2007 m. „Ferrari SpA“ yra žodinio prekių ženklo „TESTAROSSA“ savininkė, visų pirma automobilių, dalių ir aksesuarų bei automobilių modelių (žaislų) srityje. Išnagrinėjusi du prašymus dėl prekių ženklo „TESTAROSSA“ pripažinimo negaliojančiu, Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO) nusprendė panaikinti „Ferrari“ teises į šį prekių ženklą. Jis nustatė, kad nuo 2010 m. iki 2015 m. penkerius metus iš eilės šis ženklas nebuvo „tikrai naudojamas“ Europos Sąjungoje prekėms, kurioms jis buvo įregistruotas.

„Ferrari SpA“ apskundė šiuos EUIPO sprendimus Europos Sąjungos Bendrajam Teismui. Bendrasis Teismas, išnagrinėjęs Ferrari pareikštus ieškinius, panaikino EUIPO sprendimus.

Dėl „Testarossa“ automobilių Bendrasis Teismas nurodė, kad jie buvo pagaminti 1984–1996 m., o po to „Ferrari“ įgalioti prekyautojai ar platintojai prekiaavo tik naudotais automobiliais. Šiuo atžvilgiu teismas pažymėjo, kad prekių ženklo savininko naudojimas pagal jo pagrindinę funkciją – užtikrinti prekių, kurioms jis buvo įregistruotas, kilmės tapatumą – perparduodant naudotas prekes gali būti laikomas „tikru naudojimu“. Tai taip pat taikoma trečiųjų šalių naudojimui su savininko aiškiu arba numanomu sutikimu.

Atsižvelgdamas į konkrečios automobilių rinkos naudojimo ypatumus ir savybes, Bendrasis Teismas manė, kad prekybos ženklo savininko įgaliojoto prekybos atstovo ar platintojo vykdomas naudotų automobilių pardavimas gali būti pripažintas vykdomu su pastarojo numanomu sutikimu, nes egzistuoja įgaliojimas, kuris nustato ryšį tarp šių dviejų bendrovių. Šis ryšys reiškia, kad prekybos ženklo savininkas įgaliojotam prekybos atstovui ar platintojui suteikė teisę jį naudoti. Be to, Bendrasis Teismas pažymi, kad „Ferrari“ dalyvavo tam tikrų naudotų „Testarossa“ automobilių pardavime, kurį vykdė minėti įgalioti prekyautojai ar platintojai, teikdama paslaugą, patvirtinančią tų transporto priemonių autentiškumą. Taigi Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad „Ferrari“ įrodė, jog ji numanomai sutiko, kad ginčijamą prekių ženklą naudotų trečiosios šalys.

Dėl transporto priemonių modelių (žaislų), Bendrasis Teismas pažymėjo, kad trečiosios šalies ženklo, identiško žaislams registruotam prekių ženklui, pritvirtinimas prie transporto priemonių modelių negali būti draudžiamas, išskyrus atvejus, kai tai daro ar gali daryti įtaką to prekių ženklo funkcijoms, o tai turi būti vertinama atsižvelgiant į transporto priemonių modelių rinkos ypatumus. Bendrasis Teismas sprendė, kad trečioji šalis gali naudoti tokį ženklą be jo savininko sutikimo, jeigu to ženklo naudojimas transporto priemonės makete apsiriboja atitinkamai visuomenei nurodant, kad tas produktas yra tikslus tikro automobilio atkartinimas. Priešingai, jeigu trečiosios šalies naudojamas ženklas viršija šį paprastą nurodymą ir, pavyzdžiui, nurodo licencijos sutartį, sudarytą su to ženklo savininku, tai bus vertinama kaip nuoroda, kad tos prekės yra kilusios iš automobilio gamintojo arba iš įmonės, ekonomiškai susijusios su tuo gamintoju.

Išnagrinėjęs ginčijamo ženklo naudojimo įrodymus, Bendrasis Teismas pažymėjo, kad per nagrinėjamą laikotarpį trečiosios šalys jį naudojo mažo mastelio transporto priemonių modeliams su užrašu „Ferrari Official Licensed Product“ (oficialus „Ferrari“ licencijuotas produktas). Taigi Teismas mano, kad ženklas buvo naudojamas pagal jo pagrindinę funkciją, t. y. garantuoti prekių, kurioms jis buvo įregistruotas, komercinę kilmę. Be to, jis pažymi, kad trečiosios šalys šį prekių ženklą naudojo automobilių modeliams su Ferrari numanomu sutikimu.

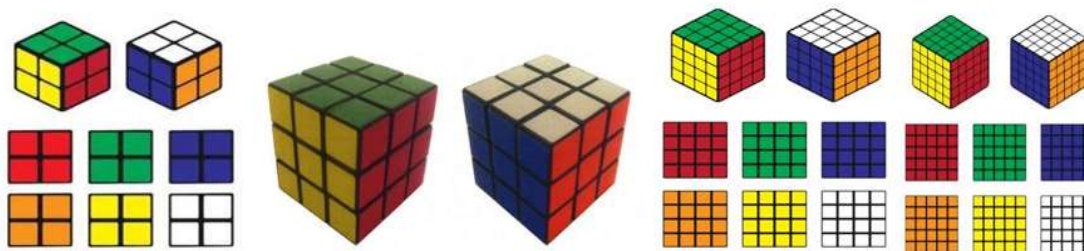
Atsižvelgiant į visus pirmiau išdėstytus argumentus, ieškinys buvo patenkintas ir EUIPO sprendimai panaikinti.

Susipažinti su visu ESBT sprendimu galima ESTT interneto svetainėje arba paspaudžiant [čia](#). Susipažinti su pranešimu spaudai apie šią bylą (anglų k.) galite [čia](#).

•

Europos Sąjungos Bendrojo Teismo 2025 m. liepos 9 d. sprendimas sujungtose bylose Nr. T-1170/23 ir T-1173/23 Spin Master Toys UK v. Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO).

2013 m. „Verdes Innovations SA“ pateikė keturias paraiškas Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybai (EUIPO) dėl „Spin Master Toys UK“ pirmtako 2008–2012 m. užregistruotų ES prekių ženklų, susijusių su „trimatėmis dėlionėmis“, pripažinimo negaliojančiais, atsižvelgiant į šiuos trimačius ženklus:

EUIPO patenkino prašymus pripažinti ginčijamus prekių ženklus negaliojančiais. EUIPO nusprendė, kad kubo kiekvienos pusės kvadratų spalvos yra esminė prekių ženklų savybė ir sudaro neatskiriamą jų formos dalį. EUIPO nusprendė, kad šešių skirtingų spalvų derinys buvo būtinas techniniam rezultatui pasiekti, ir iš esmės padarė išvadą, kad šie prekių ženklai buvo įregistruoti pažeidžiant ES teisę.

„Spin Master Toys UK“ apskundė šiuos EUIPO sprendimus Europos Sąjungos Bendrajam Teismui, teigdama, kad ginčijami ženklai turi esminių savybių, kurios neapsiriboja tik forma ir kurios bet kuriuo atveju nėra būtinos techniniam rezultatui pasiekti.

Pirmiausia Bendrasis Teismas priminė, kad atsisakymo pagrindas, pagal kurį ženklai, sudaryti tik iš prekių formos, kuri yra būtina techniniam rezultatui pasiekti, negali būti įregistruoti, taikomas, jeigu visos esminės atitinkamos formos savybės yra funkcinės. Šiame kontekste sąvoka „esminės savybės“ turi būti suprantama kaip nuoroda į svarbiausius ženklo elementus, priešingai nei mažiau svarbūs savarankiški elementai.

Bendrojo Teismo nuomone, šešios konkrečios spalvos, esančios ant kubo pusių, ir jų tariamas „konkretus išdėstymas“ nėra ginčijamų prekių ženklų esminė savybė. Šie elementai yra mažiau svarbūs ir antraeiliai, palyginti su kubo forma, tinkleliu ir kubo pusių skirtumais, kurie, priešingai, yra esminės prekių ženklų savybės. Šešios pagrindinės spalvos atlieka tik kubo pusių atskyrimo funkciją, sukurdamos kontrasto efektą. Bendrasis Teismas pažymėjo, kad trečioji esminė savybė, t. y. kubo kiekvienos pusės mažų kvadratų išskyrimas šešiomis pagrindinėmis spalvomis, yra neatskiriama nuo vaizduojamos formos ir sudaro jos neatskiriamą dalį. Bendrasis Teismas sprendė, kad šešių pagrindinių spalvų, išdėstytų neaiškia tvarka, pridėjimas prie funkcinės trimatės formos, kuri yra aiškiai apibrėžta ir vaizduojama funkcinėmis tinklelio linijomis, nedraudžia ginčijamiems ženkliams būti ženklais, sudarytais vien iš formos.

Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad visos esminės tos formos savybės yra būtinos techniniam rezultatui pasiekti. Visų pirma, Bendrasis Teismas manė, kad trečiosios esminės savybės techninė funkcija yra sudaryti galimybę kontrasto efektu atskirti kiekvieną kubo pusę, taip pat kiekvieną iš mažų kvadratų, sudarančių tinklelio struktūrą, esančią ant kiekvienos iš tų pusių.

Atsižvelgiant į visus pirmiau išdėstytus argumentus, ieškiny buvo atmestas visiškai.

*Susipažinti su visu ESBT sprendimu galima ESTT interneto svetainėje arba paspaudžiant [čia](#).
Susipažinti su pranešimu spaudai apie šią bylą (anglų k.) galite [čia](#).*

Europos Sąjungos Bendrojo Teismo 2025 m. liepos 9 d. sprendimas sujungtose bylose Nr. T-304/24 ir T-306/24 sprd.net v. Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO).

2022 m. Vokietijos įmonė „sprd.netrd.net“ kreipėsi į Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybą (EUIPO) dėl trijų ES prekių ženklų registracijos kaip pozicinių prekių ženklų drabužiams, ypač marškinėliams, džemperiams ir megztiniams:

Remiantis „sprd.netrd.net“ pateiktu aprašymu, jis susideda iš ženklo arba logotipo, sudaryto iš didžiosios raidės „I“ ir raudonos širdies, kuris yra ant drabužio kairėje krūtinės pusėje, ant drabužio vidinės etiketės arba ant drabužio išorės, ant kaklo nugaros. Taškinės linijos žymi drabužio pavyzdžio kontūrą ir iliustruoja atitinkamo prekių ženklo padėtį; jos nėra registruojamų ženklų dalis.

EUIPO atmetė paraišką dėl registracijos, motyvuodama tuo, kad prašomi registruoti ženklai neturi skiriamąjo požymio, t. y. jie neleidžia atskirti atitinkamų prekių nuo kitų įmonių prekių. Ženklas bus iš karto suprastas kaip frazė „I love“. Jo padėtis taip pat nesuteikia jam jokio skiriamąjo požymio.

„sprd.netrd.net“ apskundė šiuos EUIPO atmetimo sprendimus Europos Sąjungos Bendrajame Teisme.

Išnagrinėjęs bylą, Bendrasis Teismas sprendė, kad EUIPO nepadarė klaidos nuspręsdama, kad konkretus vaizdinio ženklo išdėstymas ant drabužio, kurį „sprd.netrd.net“ apibūdino savo paraiškose dėl registracijos, nėra toks, kad suteiktų šiam ženklui, kuris savaime neturi skiriamąjo požymio, tokį požymį, susijusį su nagrinėjamomis prekėmis.

Bendrasis Teismas atmetė šiuos ieškinius ir paliko galioti EUIPO sprendimus.

Susipažinti su visu ESBT sprendimu galima ESTT interneto svetainėje arba paspaudžiant [čia](#). Susipažinti su pranešimu spaudai apie šią bylą (anglų k.) galite [čia](#).